

ACAD. CRISTIAN IOAN D. HERA, PERSONALITATE MARCANTĂ A ȘTIINȚEI CONTEMPORANE

Acad. **Maria DUCA**
UnAȘM

Comunitatea științifică din Republica Moldova este deosebit de onorată să-și exprime admirația și prețuirea față de o personalitate marcantă a științei contemporane, domnul academician, prof. univ. dr. docent Cristian Ioan D. Hera, vicepreședinte al Academiei Române, acordându-i titlul de **MEMBRU DE ONOARE** al Academiei de Științe a Moldovei.

Conferirea acestui titlu reprezintă o recunoaștere a valorii profesionale, academice și prestigiului științific al domnului prof. univ. dr. docent Cristian Ioan D. Hera, după o carieră dedicată cercetării și studiilor avansate în domeniul științelor agricole, precum și aplicării cunoștințelor sale în sprijinul întregii societăți.

Totodată, titlul de Membru de Onoare al AȘM relevă înalta grațitudine a savanților din domeniul științelor agricole, care pe parcursul mai multor decenii au beneficiat atât de colaborări fructuoase, materializate în publicații științifice și recomandări practice, cât și de oportunitatea unui schimb continuu de opinii, idei și dezbateri în cadrul numeroaselor simpozioane și sesiuni, organizate în Republica Moldova dar și în România.

Evenimentul de astăzi, prin care numele academicianului Hera se înscrie în rândul celor mai valoroase personalități ale științelor agricole autohtone, cum sunt academicienii Andrei Ursu, Simion Toma, Vasile Micu, Gheorghe Șișcanu, Gheorghe Cimpoș, Andrei Palii, Nicolae Balaur, Serafim Andrieș, Mihail Vronschi și mulți alții, are o conotație importantă pentru UnAȘM, care prin decizia Senatului a ieșit cu inițiativa de a înainta candidatura dlui academician Cristian Ioan Hera la acest titlu binemeritat.

Dar și pentru mine personal, întrucât am urmărit activitatea academicianului Hera încă din anii 1980, în cadrul unei ediții de excelență – Revista *Analele Institutului de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice Fundulea*, populară și mereu solicitată în Biblioteca Centrală a IUF din Sankt Petersburg pentru materialele publicate, în special cele cu te-

Acad. Cristian Ioan D. HERA,
Membru de Onoare al AȘM

matica de ameliorare a florii-soarelui la heterozis, România, prin marele savant genetician și ameliorator academicianul Alex Viorel Vrânceanu deținând întâietatea în lume.

De altfel, academicianul Alex Viorel Vrânceanu este și un bun prieten al omagiatului de astăzi, împreună mi-au fost referenți și mi-au apreciat realizările științifice la diferite etape de activitate.

Astfel, din marele respect pe care îl manifest față de academicianul Cristian Ioan Hera, în numele întregii comunități științifice mi-am asumat responsabilitatea și Vă rog să îmi permiteți să prezint câteva din reperațiile biografiei Domniei sale.

Domnul academician Cristian Ioan D. Hera este născut la 18 decembrie 1933, la Ploiești, în familia lui Dumitru și Maria Hera, ambii învățători în comuna Brazi-Bătești, județul Prahova, de la care a și moștenit, probabil, dragostea pentru carte.

Învăță la școala primară din comuna Brazi-Bătești, după care urmează studiile la Liceul „Petru și Pavel” din Ploiești și Liceul „Sfântul Gheorghe” din București. În 1952 se înscrie la Facultatea de Agricultură, Secția pedologie și agrochimie, de la Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” București (IANB), iar începând cu anul II își continuă studiile la Academia de Științe Agricole „K.A. Timireazev” din Moscova, Facultatea de Agrochimie și Pedologie.

După absolvirea Academiei „K.A. Timireazev” din Moscova, promoția 1957, obținând titlul de *inginer agronom* în specialitatea *agrochimie* și recomandarea de a lucra în cercetare, și-a început activitatea profesională în calitate de cercetător stagiar, devenind mai apoi cercetător științific la Institutul de Cercetări Agronomice al României (ICAR). Din 1962, a acti-

vat timp de aproape 30 de ani (până în 1991) la Institutul de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice (ICCPT) – Fundulea, urcând treptele de la cercetător principal la șef de laborator și mai apoi la șef de secție. În perioada 1964-1982 a fost cercetător științific coordonator în Programul de cercetare organizat în România de Agenția Internațională de Energie Atomică Viena, pentru utilizarea izotopilor stabili și radioactivi în optimizarea folosirii îngrășămintelor.

În anul 1969 a obținut titlul de **Doctor în agronomie**, la Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, cu teza *Influența diferitelor sortimente de îngrășămintă cu azot asupra transformărilor chimice din sol și plantă și asupra producțiilor realizate la principalele culturi de câmp*, elaborată sub îndrumarea academicianului David Davidescu.

La numai patru ani după aceasta, în 1973, i se conferă titlul de **Doctor docent în științe** pentru *Rezultate originale obținute în cercetările efectuate în perioada 1967-1973 privind studiul fertilității solului și aplicării diferențiate a îngrășămintelor chimice*.

În anul 1982, devine **Membru cooptat**, iar în 1990 **Membru titular** al Academiei de Științe Agricole și Silvici (ASAS).

În semn de recunoaștere a valorii activității de cercetare desfășurate, domnul prof. univ. dr. docent Cristian Ioan D. Hera este ales **Membru corespondent** (1995) și ulterior, **Membru titular** al Academiei Române (2004).

Domniei sale i s-au acordat și numeroase **titluri științifice de onoare**:

Profesor de Onoare al Academiei de Științe Agricole din China, Institutul de Aplicații a Energiei Nucleare în Agricultură (1995);

Membru de Onoare al Accademia dei Georgofili, Italia (2003);

Membru de Onoare al Academiei Ruse de Științe Agricole (2004);

Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe Agricole „K.A. Timireazev” din Moscova (2004);

Este **Doctor Honoris Causa** al mai multor universități din România:

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV), Cluj-Napoca (1999); Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV), București (2002); Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (2004); Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV), Iași (2004); Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava (2007); Universitatea „Ovidius”, Constanța (2008); Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV), Banat,

Timișoara (2009); Universitatea „Transilvania”, Brașov.

Academicianul Cristian Ioan D. Hera are un rol deosebit în domeniul academic, definit atât prin activitatea didactică desfășurată de-a lungul timpului la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV), București; Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” București (IANB) și Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, cât și prin activitatea de îndrumare științifică în calitate de conducător de doctorat în specialitatea *agrochimie*. Dovadă a atașamentului pentru activitatea universitară este și faptul că Domnia sa își continuă și în prezent activitatea în calitate de conducător de doctorat, profesor universitar consultant și Membru de onoare al Senatului universitar.

Calitățile Domniei sale de manager iscusit i-au permis să conducă zeci de ani Institutul de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice (ICCPT) – Fundulea, la început în funcția de Director științific (1970-1981), iar ulterior ca Director general al ICCPT-Fundulea (1982-1991).

Acad. Cristian Ioan D. Hera mulți ani a fost membru în Prezidiul Academiei de Științe Agricole și Silvici (ASAS), președinte al Secției de Cultură a Plantelor, apoi și președinte al ASAS, ales prin vot secret în două mandate (2001-2005 și 2005-2009).

Nu poate fi trecută cu vederea activitatea fructuoasă a Domniei sale în organismele internaționale în calitate de:

- Secretar științific (1961-1964) și președinte (1974-1982) al Comisiei a IV-a „Fertilitatea solului și nutriția plantelor” în Societatea Internațională de Știința Solului;

- Cercetător științific (1964-1982), expert în utilizarea tehnicilor nucleare în domeniul fertilității solului, nutriției plantelor și aplicării îngrășămintelor (1968-1991) și director, Secția de fertilitatea solului, nutriția plantelor, irigații și producție vegetală, Departamentul de cercetare (1991-1997), Agenția Internațională de Energie Atomică de la Viena, Austria;

- Membru în Comitetul executiv (1986-1996) și președinte al Centrului Științific Internațional pentru Îngrășămintă (1996-2010).

Este de invidiat longevitatea științifică, academică și managerială a acad. Cristian Ioan D. Hera, care deține și în prezent mai multe funcții de răspundere:

- Vicepreședinte al Academiei Române (ales prin vot secret în 2010);

- Președinte de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvici (ASAS) (din 2009);

- Președinte al Secției de Științe agricole și sil-

vice din Academia Română (ales prin vot secret în 2008);

- Membru în Prezidiul Academiei Române (din 2008);

- Președinte al Comisiei pentru Protecția Solului, Academia Română (din 1999);

- Vicepreședinte al Colegiului Consultativ pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare (din 2004-2011);

- Președinte al Consiliului Național de Etică Universitară (Ministerul Educației și Cercetării) (2007-2010);

- Membru în Comitetul de Conducere (2002-2005), vicepreședinte (2005-2006) și președinte (2006-2008) al Uniunii Europene a Academiiilor de Științe Agricole;

- Președinte de Onoare al Centrului Științific Internațional pentru Îngrășăminte (din 2010).

Totodată, este membru în mai multe asociații profesionale de prestigiu, dintre care vom menționa:

- Societatea Internațională de Știința Solului;

- Centrul Științific Internațional pentru Îngrășăminte (CIEC);

- Societatea Europeană – Tehnici Nucleare în Agricultură (ESNA);

- Societatea Europeană pentru Agricultură, Paris (membru-fondator, 1990).

Problematica științei solului, a nutriției plantelor și folosirii raționale a îngrășămintelor a reprezentat preocuparea științifică favorită a academicianului Cristian Ioan D. HERA. Activitatea de cercetare a Domniei sale s-a materializat în **contribuții științifice originale**, dintre care pot fi menționate:

- Elaborarea bazelor teoretice ale unor metode practice de stabilire a necesarului de îngrășăminte;

- Introducerea în cercetare a metodelor moderne de prelucrare a datelor privind influența îngrășămintelor asupra unor indici agrochimici ai solului;

- Elaborarea recomandărilor tehnologice de utilizare a îngrășămintelor lichide cu azot în cultura plantelor;

- Studiul transformărilor chimice care au loc în sistemul sol-plantă;

- Introducerea și utilizarea tehnicilor nucleare în cercetările din agricultură, inclusiv îngrășăminte marcate cu izotopi stabili și radioactivi.

Rezultatele acestor cercetări au fost concretizate în **27 de cărți, tratate și monografii**, 235 de lucrări științifice tipărite în publicații de specialitate, peste 60 de comunicări științifice la reuniuni internaționale, mai multe brevete și inovații, peste 60 de articole de popularizare a progresului tehnic.

Din categoria **aparițiilor editoriale de referință** remarcăm *Tehnici nucleare în agricultură* (1984), *Agricultura durabilă-performantă* (1999), *Metode de cercetare în cultura plantelor* (2000), *Probleme actuale ale agriculturii în contextul integrării europene și al globalizării* (2003), *Producția de îngrășăminte cu fosfor și intensivizarea fertilizării fosfatice* (2010), *Agricultura României – prezent și viitor* (2012).

În tot acest răstimp, domnul academician, prof. univ. dr. docent Cristian Ioan D. Hera a avut un rol deosebit în **activitatea redacțională**, atât în România cât și la nivel internațional. Timp de aproape două decenii a fost redactor-șef adjunct (1973-1981), apoi redactor-șef (1982-1991) al revistei *Analele Institutului de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice* (ICCPT) – Fundulea. Este fondatorul și fost redactor principal al revistei *Probleme teoretice și aplicate de agrofitehnie* (1978-1992). În perioada 1991-1997 a fost redactor-șef al revistei *Soil Newsletter*, Viena, Austria. Este autor la *Dicționarul de Știința Solului* (1964), apărut în limbile engleză, franceză, germană și rusă.

În prezent, Domnia sa este membru în Comitetul de redacție al revistei *Romanian Agriculture* (din 2007) și al revistei *Journal of Crop Production*, New York, SUA (din 1997).

Activitatea sa profesională a fost recunoscută și înalt apreciată și prin conferirea mai multor distincții:

- Ordinul *Meritul științific*, cls. I (1987)

- *Membru de Onoare* în Societatea Turcă de Știința Solului (1992)

- Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Ofițer* (2000) și în grad de *Comandor* (2003)

- *Medalia de Aur cu COLAN*, Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava (2008).

Pentru prodigioasa carieră ale cărei repere le-am descris foarte succint astăzi, pentru contribuția adusă la dezvoltarea agriculturii și științei solului, ca semn al recunoașterii valorii profesionale, academice și prestigiului științific,

Academia de Științe a Moldovei acordă titlul de Membru de Onoare al Academiei de Științe a Moldovei domnului academician, prof.univ.dr.docent Cristian Ioan D. Hera, vicepreședinte al Academiei Române.

*Laudatio
în onoarea acad. Cristian Ioan D. Hera,
cu prilejul acordării titlului de
Membru de Onoare al AȘM.
Chișinău, 12 iunie 2013*